

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seuranta

Määrittelyt ja ohjeistus 2021

Pia Tuominen
Ulla Laitinen
Pirjo Häkkinen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Ohjaus 2/2022

Pia Tuominen
Ulla Laitinen
Pirjo Häkkinen

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn seuranta

Määrittelyt ja ohjeistus 2021

Voimassa toistaiseksi

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

© Kirjoittaja(t) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

ISBN 978-952-343-805-7 (verkkojulkaisu)

ISSN 2323-4172 (verkkojulkaisu)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-805-7>

Helsinki, 2022

Lukijalle

THL on kerännyt erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedot vuoden 2007 joulukuusta lähtien. Vuonna 2013 tuli voimaan erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedonkeruun systemaattisen tiedonkeruun ohjeistus, joka korvasi aiemmin kolme kertaa vuodessa lähetetyn erillisohjeen. Tämä päivitetty erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedonkeruun ohjeistus on voimassa vuodesta 2021 alkaen ja korvaa [vuoden 2013 ohjeistuksen](#). Ohjeistuksen tarkoituksena on erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen kirjaamisen ja poiminnan yhdenmukaistaminen ja se sisältää THL:een kerättävän tiedon tietosisällön, luokitukset, käsitelmäärittelyt ja poiminnan ohjeistuksen.

Tiedoksi lukijoille, että THL on aloittanut suunnittelun ja kehittämisprojektin tiedonkeruun aloittamisesta osana Hilmon mukana toimitettavista tiedonkeruusta mahdollisesti vuoden 2023 alusta. Tässä on otettu huomioon hyvinvointialueet ja niiden rakenteet. Tästä muutoksesta tiedotetaan ja ohjeistetaan kun se on ajankohtaista.

Alkuperäinen tiedonkeruun ohjeistus on valmisteltu erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedonkeruun asiantuntijaryhmässä sekä erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedonkeruun yhteistyöryhmässä. Asiantuntijaryhmä on koostunut sairaanhoitopiirien, perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidoyksiköiden, potilastietojärjestelmätoimittajien ja THL:n edustajista. Erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedonkeruun yhteistyöryhmään on kuullut sosiaali- ja terveysministeriön (STM), sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valviran), aluehallintovirastojen (AVI) sekä THL:n edustajia. Tähän päivitettyyn ohjeeseen tulleet muutokset on valmisteltu THL:n sisäisessä asiantuntijaryhmässä.

Vuoden 2021 alusta lähtien erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedot sairaanhoitopiirien järjestämästä erikoissairaanhoidosta ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavasta erikoissairaanhoidosta tulee toimittaa tämän ohjeen mukaisesti THL:lle kuukausittain aina kuukauden viimeisen päivän tilanteesta. Tiedot tulee toimittaa seuraavan kuukauden 15. päivään mennessä.

Sisällys

Lukijalle	3
Muutokset vuoden 2021 ohjeistukseen	7
Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurantatiedot	8
Palveluntuottajan velvollisuus julkistaa odotusaikatiedot	8
Tietojenantovelvollisuus	8
Tietojen julkistaminen	8
Ketkä toimittavat tietoa?	8
Kenelle tiedonkeruun ohjeistus on tarkoitettu?	8
Hoitopääsytietojen ylläpito ja kehittäminen	9
Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen periaatteet ja käyttötarkoitus	10
Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen periaatteet	10
Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen käyttötarkoituksia	10
Seurannan lähtökohdat	11
Lainsäädäntö	11
Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tietosisältö	13
Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn luokitukset ja käsitteet	15
Poiminnan luokitukset	15
Poiminnan käsitteet	18
Tietojen toimittaminen	21
Sähköpostin lähettäminen	21
CSV-tiedoston muoto	21
Liitteet	23
Liitetaulukot 1–8	26

Muutokset vuoden 2021 ohjeistukseen

THL on kerännyt erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn seurannan tiedot vuoden 2007 joulukuusta lähtien. Vuonna 2013 tuli voimaan erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn systemaattisen tiedonkeruun ohjeistus, joka korvasi aiemmin kolme kertaa vuodessa lähetetyn erillisohjeen. Vuoden 2021 erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tiedonkeruun ohjeistus korvaa vuoden 2013 ohjeistuksen ja siihen on tehty seuraavat muutokset:

- Tiedot toimitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen tämän ohjeistuksen mukaisesti jokaisen kuukauden 15. päivään mennessä. Mikäli tietoja ei toimiteta THL:een, valvontaviranomaiset ryhtyvät valvontatoimenpiteisiin kiireettömään hoitoon pääsyä koskevan valvontaohjelman mukaisesti.
- Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsytiedot raportoidaan kuukausittain tietokantaraportteina (kuutiot ja tiivistet) sekä kolme kertaa vuodessa tilastoraportteina, jolloin päivitetään myös tilaston laatuseloste.
- Jonottamisen syy -luokituksista on poistettu luokka 8 Kiireellinen hoito, sillä se tarkoittaa päivystystoimintaa (jonottamisen syyluokka 7). Terveydenhuoltolain mukaan kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arvioita ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista. Kaikki muu hoito on kiireetöntä ja kuuluu näin ollen kiireettömän hoidon seurantaan. Terveydenhuoltolaissa todetaan myös, että hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito ja neuvonta on järjestettävä ja aloitettava hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kohdullisessa ajassa, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Kiireetön hoito voi vaatia myös nopeasti toteutettavan hoidon olematta kuitenkaan päivystystä (jonottamisen syyluokka 7). Tällöin jonottamisen syyluokka on 0 sairaalan resurssi.
- Terveydenhuollon erikoisaluokitus on päivitetty (ks. Taulukko 2: lisätty 15 Akuuttilääketiede, 15E Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoito, 15Y Akuuttilääketiede/yleislääketiede sekä 91K Kliininen farmakologia ja lääkehoito).
- Jonoryhmiin kuuluvien toimenpidekoodien listaa on päivitetty Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti sekä Sepelvaltimoiden kuvaus -jonoryhmien osalta (ks. Taulukko 3).
- Erikoislääkärijohtoisten terveystieteiden listaa on päivitetty. Listalta on poistettu lopetettuja toimintayksiköitä.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn seurantatiedot

Palveluntuottajan velvollisuus julkistaa odotusaikatiedot

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 55 §:n mukaan kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on julkaistava internetissä tiedot 51–53 §:n mukaisista odotusajoista neljän kuukauden välein. Jos kunnalla tai sairaanhoitopiirillä on useita toimintayksiköitä, tiedot on julkaistava erikseen kustakin toimintayksiköstä. Tiedot voi julkaista internetin lisäksi muulla kunnan tai kuntayhtymän päättämällä tavalla.

Tietojenantovelvollisuus

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy-tietojen toimittaminen THL:lle perustuu

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) annetun lain 2 §:ään, jonka mukaan THL toimii tilastoviranomaisena. Tätä lakia on täydennetty (552/2019) annetun lain 4 §:ssä liittyen tiedon toisiokäyttöön. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus (409/2001) annetun lain 2 §:ään, jonka mukaan kunnat, kuntayhtymät, valtion viranomaiset sekä julkiset ja yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajat ovat velvollisia antamaan tutkimus- ja kehittämiskeskuselle sen pyynnöstä sellaiset sosiaali- ja terveydenhuoltoon kuuluvaa toimintaansa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä tilastojen laatimisen kannalta ja jotka eivät sisällä tunnistetietoja.

Tietojen julkistaminen

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy-tiedot julkaistaan kuukausittain THL:n verkkosivuilla tiivisteinä ja kuutioina (sähköiset tietokantaraportit). Tiivisteet näyttävät tärkeimmät hoitoonpääsyn seurantatiedot helposti ja nopeasti havainnollisina kuvioina. Tiivisteiden avulla voi vertailla tuottajia ja erikoisaloja toisiinsa sekä seurata alueellista ja kansallista erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn kehitystä. Kuutiot mahdollistavat tietojen monipuolisen tarkastelun. Kuutioissa on koko kansallinen erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy-tieto. Kuutioiden avulla voi katsella, verrata ja poimia tietoja jatkokäyttöä varten. Kuukausittain päivittyville tiedoille ei tehdä laadun tai kattavuuden tarkistuksia.

Tietokantaraporttien lisäksi kolmesti vuodessa (tilanne 30.4., 31.8. ja 31.12.) laaditaan erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tilastoraportti, jossa tarkastellaan erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy-tilannetta ja siinä tapahtuneita muutoksia koko maan ja sairaanhoitopiirien tasolla. Tilastoraportin laatuselosteessa arvioidaan tilaston luotettavuutta ja sopivuutta eri käyttötarkoituksiin. Tietokantaraportit ja tuoreimmat tilastoraportit löytyvät [Hoitoonpääsy erikoissairaanhoidossa](#) -verkkosivuilta.

Ketkä toimittavat tietoa?

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy-tiedot toimitetaan sairaanhoitopiirien järjestämästä erikoissairaanhoidosta ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavasta erikoissairaanhoidosta. Mikäli hoitojonoja lyhennetään ostamalla palvelu esim. yksityissektorilta tai antamalla potilaalle palveluseteli, on palvelun ostajalla vastuu potilaan pääsystä hoitoon lain edellyttämässä ajassa. Ostopalveluhoitoa tai palvelusetelillä hankittua hoitoa odottavat potilaat ovat palvelun ostajan, sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen erikoissairaanhoidoyksikön jonotiedoissa aina siihen asti, kunnes potilas on saanut hoidon. Palvelun tilaajan ja palvelun tuottajan tulee sopia, että tuottaja toimittaa hoidon toteutumistiedot tilaajalle heti kun hoito on toteutunut.

Kenelle tiedonkeruun ohjeistus on tarkoitettu?

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tiedonkeruun ohjeistus on tarkoitettu seuraaville ryhmille:

- hoitoonpääsyn järjestämisestä ja toteutumisesta vastaaville
- hoitoonpääsy-tietojen tallennuksen yhdenmukaisuudesta ja käyttäjien ohjeistuksesta vastaaville

- hoitopääsy tietoja potilastietojärjestelmiin tallentaville
- potilastietojärjestelmiin ja tietopointeihin muutoksia tekeville
- hoitopääsyn valvonnasta vastaaville
- muille hoitopääsy tietoja hyödyntäville.

Hoitopääsy tietojen ylläpito ja kehittäminen

THL vastaa erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tietosisältöjen, luokitusten, poimintaohjelmien ja raportoinnin ylläpidosta ja kehittämisestä. Tämän toiminnan tueksi THL tekee yhteistyötä STM:n, Valviran ja AVI:en asiantuntijoiden sekä sairaanhoitopiirien (hyvinvointialueiden) kanssa tarpeen mukaan yhteistyökokouksissa.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen periaatteet ja käyttötarkoitus

Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen periaatteet

- Käytetään yhdenmukaisia luokituksia ja koodistoja. Tiedoissa käytetään hyväksytyjä valtakunnallisia luokituksia ja koodistoja, jotka ovat saatavissa THL:n koodistopalvelimelta.
- Käytetään yhdenmukaisia poimintaohjelmia ja käsitesisältöjä.
- Toimitetaan tiedot kuukausittain summatasoisesti. Tietojen siirto THL:een toteutetaan sähköisesti, ja tiedonkäsittely tapahtuu automatisoidusti.
- Hoitopääsytietojen keräämistä ollaan kehittämässä osaksi Hilmon THOI ilmoituslajia mahdollisesti vuodesta 2023 alkaen.
- Tietojen helppokäyttöisyys. Raportointia ja tietosisältöjä kehitetään tietotarpeiden muuttuessa.
- Tietojen kattavuus 100 %, tiedot saadaan kaikista julkisen sektorin järjestämisvastuussa olevista erikoissairaanhoidon yksiköistä.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen käyttötarkoituksia

- Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen toteutumisen seuranta ja valvonta (terveydenhuoltolaki 51 §, 52 §, 53 §)
- Tuottaa tietoa potilaalle kiireettömän hoitopaikan valinnan helpottamiseksi (terveydenhuoltolaki 47 §, 48 §)
- Tuottaa hoitopääsytietoa tutkimusta ja päätöksentekoa varten
- Toimii yhtenä terveydenhuoltojärjestelmän suoriutumiskyvyn mittarina (laatuindikaattorina)
- Kansalliset ja kansainväliset tilastot
- Tietojen jatkokäyttö indikaattoreiden muodostamisessa.

Seurannan lähtökohdat

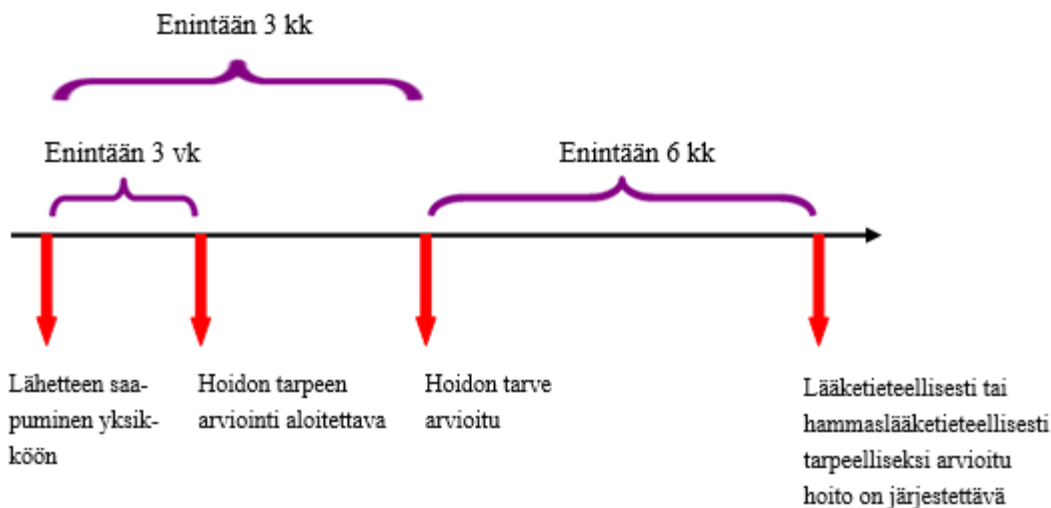
Lainsäädäntö

Hoitoonpääsyn seuranta määrittelevät aikarajat perustuvat terveydenhuoltolakiin (1326/2010). Terveydenhuoltolain 51 §:n mukaan perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa

- hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut toimintayksikköön.
- tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu. Tämä enimmäisaika voidaan ylittää enintään kolmella kuukaudella, jos hoidon antamista voidaan potilaan terveydentilan vaarantumatta lykätä lääketieteellisistä, hoidollisista tai muista vastaavista perusteluista syistä.

Terveydenhuoltolain 52 §:n mukaan

- henkilön ottaminen sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten edellyttää lääkärin tai hammaslääkärin tutkimukseen perustuvaa lähetettä.
- hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön.
- Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratorio-tutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiiriin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön.
- Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito ja neuvonta on järjestettävä ja aloitettava hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Kiireellisessä tapauksessa hoitoon on kuitenkin päästävä välittömästi.

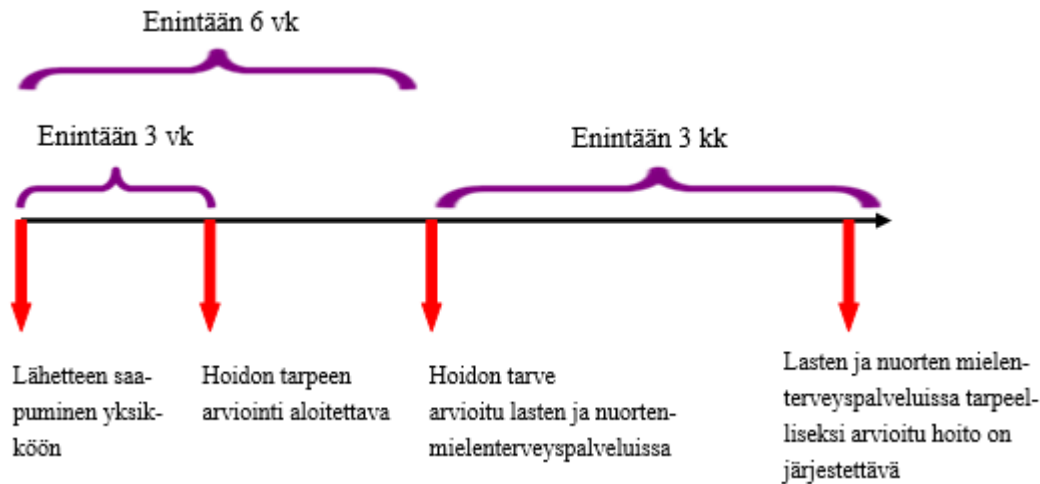
Kuvio 1. Terveydenhuoltolain mukaiset hoitoonpääsyn enimmäisajat erikoissairaanhoidossa

Terveydenhuoltolain 53 §:n mukaan lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa

- hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön taikka perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavaan erikoissairaanhoidon yksikköön.
- Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratorio-tutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kuuden viikon kuluessa siitä, kun lähete

on saapunut sairaanhoitopiiriin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön.

- Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä alle 23-vuotiaille hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu, jolleivät lääketieteelliset, hoidolliset tai muut seikat muuta edellytä.

Kuvio 2. Terveystieteellisen mukaiset hoitopääsyn enimmäisajat lasten ja nuorten mielen-terveyspalveluissa

Terveydenhuoltolain 24 §:n mukaan sairaanhoitoon sisältyy:

- sairauksien tutkimus, lääketieteellinen tai hammaslääketieteellinen taudinmääritys, hoito, hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet sekä tarpeellinen lääkin- nällinen kuntoutus;
- sairauksien ehkäiseminen, parantaminen ja kärsimysten lieventäminen;
- ohjaus, jolla tuetaan potilaan hoitoon sitoutumista ja omahoitoa;
- erityistä tukea, tutkimusta ja hoitoa tarvitsevan potilaan terveysongelmien varhainen tunnistaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaaminen.

Sairaanhoito on toteutettava potilaan lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen tarpeen ja käytettävissä olevien yhtenäisten hoidon perusteiden mukaisesti.

Terveydenhuoltolain 29 §:n lääkin- nälliseen kuntoutukseen kuuluu:

- kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus;
- potilaan neuvonta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia;
- toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet;
- apuvälinepalvelut;
- sopeutumisvalmennus;
- 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitos- tai avohoi- dossa.

Hoitopääsyn piiriin ei kuulu kuntoutus, jos lääkin- nällisen kuntoutuksen järjestäminen on Kansaneläkelai- toksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 9 §:n perusteella Kansanelä- kelaitoksen tehtävänä.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tietosisältö

Taulukossa 1 on esitetty yhteenveto erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurantapisteistä ja odotusajoista. Tiedot poimitaan erikoisaloittain ja jonoryhmäluokituksella. Poimittavat tiedot näkyvät yksityiskohtaisesti liitetäulukoista 1–8.

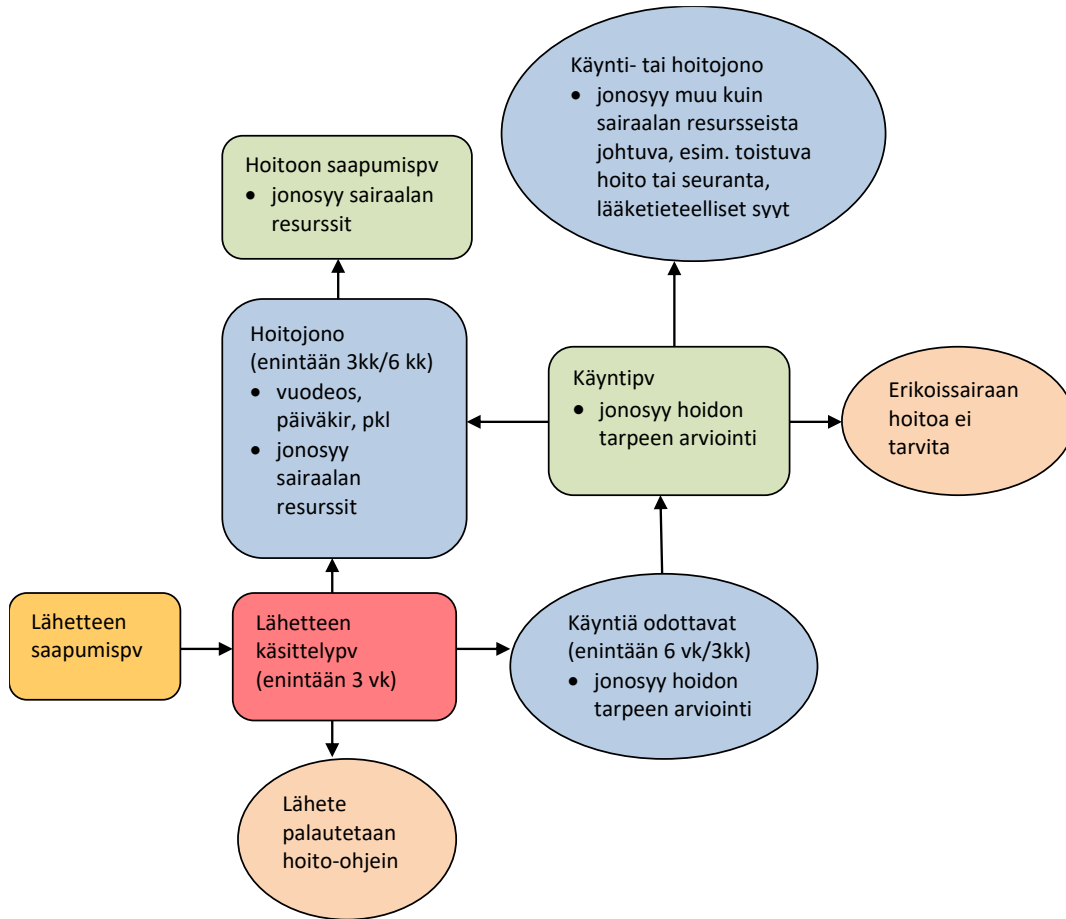
Taulukko 1. Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tietosisältö, seurantapisteet ja odotusajat

Hoidon tarpeen arviointi lähetteen perusteella, lähete hyväksytään	Seurantapiste
Lähetteen saapuminen	A Lähetteen saapumispv
Lähete käsitellään ja hyväksytään	B Lähetteen käsittelypv
Potilas asetetaan jonoon/annetaan aika hoitoa/leikkausta varten (jonottamisen syy = Sairaalan resurssi)	E Jonoon asettamispv
Ensimmäinen hoito/leikkaustapahtuma toteutuu	F Ensimmäisen palvelutapahtuman alkupv
Odotusajat	
Hoidon tarpeen arvioinnin alkaminen	B–A
Hoidon tarpeen arviointi tehty	B–A
Ensimmäinen hoito	F–E
Hoidon tarpeen arviointi lähetteen perusteella, lähete palautetaan	
Lähetteen saapuminen	A Lähetteen saapumispv
Lähete käsitellään ja palautetaan, potilas ei tarvitse erikoissairaanhoidoa	B Lähetteen käsittelypv
Odotusajat	
Hoidon tarpeen arvioinnin alkaminen	B–A
Hoidon tarpeen arviointi tehty	B–A
Hoidon tarpeen arviointi ajanvarauskäynnin perusteella	
Lähetteen saapuminen	A Lähetteen saapumispv
Lähete käsitellään	B Lähetteen käsittelypv
- pyydetään lähettäjältä lisätietoja	
- lähete hyväksytään lopullisesti	
Potilas laitetaan jonoon/annetaan aika hoidon tarpeen arviointia varten (jonottamisen syy = hoidon tarpeen arviointi)	C Käynnin varauspv
Ajanvarauskäynti toteutuu (jonottamisen syy = hoidon tarpeen arviointi) ¹⁾	D Ajanvarauskäyntipv
Potilas laitetaan jonoon/annetaan aika hoitoa/leikkausta varten (Jonottamisen syy = Sairaalan resurssi)	E Jonoon asettamispv
Hoito toteutuu	F Hoidon toteutumisen alkupv
Odotusajat	
Hoidon tarpeen arvioinnin alkaminen	B–A
Hoidon tarpeen arviointi tehty ¹⁾	D–A
Hoito toteutuu	F–E

¹⁾ Hoidon tarpeen arviointiin voi kuulua useampia käyntejä

Hoitopääsyn seuranta perustuu potilaan palvelutapahtumien seurantaan. Palvelutapahtumalla tarkoitetaan terveydenhuollon palvelujen antajan ja potilaan välistä yksittäisen palvelun järjestämistä tai toteuttamista (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021 ja asiakastietolaki 1227/2010) ja siihen tehtyä muutosta 1001/2018. Palvelutapahtuma on esimerkiksi

- yksittäinen avohoitokäynti ja siihen ajallisesti ja asiallisesti liittyvät tutkimukset, toimenpiteet ja yhteydenotot,
- laitoshoidojakso ja siihen liittyvät toimenpiteet, tutkimukset ja konsultaatiot.
- Jos lähetteen vastaanottamisesta seuraa käynti tai osastohoidojakso, lähetteen käsittely on osa ko. palvelutapahtumaa.

Kuvio 3. Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seuranta

Hoidon tarpeen arviointia ja hoitoa odottavien lukumääriä ja odotusaikoja seurataan kuukausittain joka kuun viimeisen päivän laskentahetken tilanteesta. Lähetteen ja jonoryhmien osalta seurataan kumulatiivisia toteutumatietoja vuoden alusta laskentahetkeen mennessä, esim. 1.1.–31.1.2021 väliseltä ajalta. Toteutuneiden hoitotapahtumien odotusaikoja seurataan terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteritietojen pohjalta kerran vuodessa.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyt luokitukset ja käsitteet

Poiminnan luokitukset

Erikoisala on lääketieteen ala, jolla on päävastuu hoidosta.

- Tiedonkeruu toteutetaan [HILMO - terveydenhuollon erikoisalajat](#) -luokituksen mukaisesti
- Erikoisala ilmoitetaan kolmen merkin tarkkuudella (Taulukko 2). Mikäli se ei kuitenkaan ole mahdollista, ilmoitetaan erikoisala kahden merkin tarkkuudella.
 - Jos vain osa erikoisalan toiminnoista on kirjattu kolmen merkin tarkkuudella, ne ilmoitetaan kolmen merkin tarkkuudella (esim. 20G). Loput erikoisalan toiminnoista ilmoitetaan kahden merkin tarkkuudella pääerikoisalan alle (esim. kirurgia 20).
- Mikäli erikoisalan jollekin odotusaikaryhmälle ei ole hoitoa odottavia, niin se merkitään **nollaksi**. Esim. hoitoa odottavia yhteensä = 20, joista 1–90 vrk = 10; 91–180 vrk = 10; yli 180 vrk = 0
- Mikäli jokin erikoisalan toiminta puuttuu kokonaan eikä sitä ole hankittu ostopalveluna, niin **erikoisalakenttä jätetään tyhjäksi** (Excel-tilauksessa valmis viiva).
- Excel-tilauksista ei saa tietojen keruun yhteydessä poistaa rivejä eikä valmiita kaavoja. Vaikka jollekin erikoisalalle ei ole jonoa, se tulee säilyttää tilauksessa.
- Kuulon kuntoutus kuulokojeella ilmoitetaan erikoisalalle audiologia. Jos yksikössä ei kirjata erikoisaloja kolmen merkin tarkkuudella, niin kuulon kuntoutus kirjataan korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoisalalle.

Taulukko 2. Terveydenhuollon erikoisalajat hoitoilmoituksen 2021 mukaisesti

Tunniste	Erikoisala	Tunniste	Erikoisala
10	SISÄTAUDIT	40I	Lasten infektiosairaudet
10A	Sisätautien allergologia	40K	Lasten kardiologia
10E	Sisätautien endokrinologia	40M	Lasten nefrologia
10F	Sisätautien geriatria	50	SILMÄTAUDIT
10G	Sisätautien gastroenterologia	50N	Neuro-oftalmologia
10H	Kliininen Hematologia	55	KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT
10I	Infektiosairaudet	55A	Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia
10K	Kardiologia	55B	Audiologia
10M	Nefrologia	57	FONIATRIA
10R	Reumatologia	57B	Audiologia (foniatria)
11	ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	58	HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET
15	AKUUTTILÄÄKETIEDE	58V	Suu- ja leukakirurgia
15E	Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoido	58X	Oikomishoito
15Y	Akuuttilääketiede/yleislääketiede	58Y	Kliininen hammashoito
20	KIRURGIA	60	IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA
20G	Gastroenterologinen kirurgia	60A	Ihotautien allergologia
20J	Käsikirurgia	60C	Ammatti-ihotaudit
20 L	Lastenkirurgia	65	SYÖPÄTAUDIT
20O	Ortopedia ja traumatologia	70	PSYKIATRIA
20P	Plastiikkakirurgia	70F	Geriatrinen psykiatria
20R	Sydän- ja rintaelinkirurgia	70Z	Oikeuspsykiatria
20U	Urologia	74	NUORISOPSYKIATRIA
20V	Verisuonikirurgia	75	LASTENPSYKIATRIA
20Y	Yleiskirurgia	77	NEUROLOGIA
25	NEUROKIRURGIA	77F	Neurologinen geriatria

30	NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET	78	LASTENNEUROLOGIA
30E	Endokrinologia gynekologia ja andrologia	80	KEUHKOSAIRAUDET
30Q	Perinatologia	80A	Keuhkosairaudet ja allergologia
30S	Naistentautien sädehoito	91K	KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO
30U	Naistentautien urologia	93	LIIKUNTALÄÄKETIEDE
40	LASTENTAUDIT	94	PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE
40A	Lasten allergologia	95	TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO
40D	Neonatologia	96	FYSIATRIA
40E	Lasten endokrinologia	97	GERIATRIA
40G	Lasten gastroenterologia	98	YLEISLÄÄKETIEDE
40H	Lasten hematologia		

Jonottamisen syy kuvaa potilaan hoitoon odottamisen syitä.

0 Sairaalan resurssit (kuuluu hoitopääsyt piiriin)

Potilas odottaa hoitoa sairaalasta johtuvista syistä. Mikäli potilas ei ole voinut ottaa tarjottua hoitoa vastaan lääketieteellisistä tai muista perustelluista syistä, etsitään uusi aika eikä jonoon asettamispäivää muuteta.

A Hoidon tarpeen arviointi (kuuluu hoitopääsyt piiriin)

Potilas odottaa hoidon tarpeen arviointia. Hoidon tarpeen arvioinnissa selvitetään yhteydenoton syy, sairauden oireet ja niiden vaikeusaste sekä kiireellisyys yhteydenottajan kertomien esitetietojen tai lähetteen perusteella. Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia tai lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön arviointia, asetetaan potilas hoitojonoon odottamaan hoidon tarpeen arviointia.

- Hoidon tarpeen arviointi edellyttää, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä on asianmukainen koulutus, työkokemus ja yhteys hoitoa antavaan toimintayksikköön sekä käytettävissään potilasasiakirjat.
- Vastaanottokäynnin yhteydessä terveydenhuollon ammattihenkilö voi koulutuksensa, työkokemuksensa ja toimintayksikössä sovitun työnjaon perusteella tehdä hoidon tarpeen arvioinnin potilaan kertomien esitetietojen ja hänestä tehtyjen riittävien selvitysten perusteella.
- Hoidon tarpeen arviointi voidaan tehdä myös puhelinpalveluna.
- Hoidon tarpeen arvioinnin tuloksena voi olla jokin seuraavista:
 1. Potilas ei tarvitse erikoissairaanhoidoa. Lähettävälle taholle annetaan palaute, tarvittaessa hoito-ohjein.
 2. Potilas asetetaan hoitojonoon odottamaan hoitoa (jonottamisen syykoodi sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito).
 3. Potilaille varataan aika lisäselvityksiä/tutkimuksia varten, jos sairaudesta tai diagnoosista johtuen kaikkia tarvittavia tutkimuksia ei ole mahdollista tehdä lakisääteisessä kuuden viikon/kolmen kuukauden enimmäisajassa (jonottamisen syykoodi lääketieteelliset syyt).
 4. Potilas ei tarvitse nyt hoitoa, mutta hänen tilaansa seurataan, esim. vuoden välein (jonottamisen syykoodi toistuva hoito tai seuranta).

2 Potilaan päätös

Potilas on kieltäytynyt (perunut) hänelle tarjotusta hoitoajasta ja hänen kanssaan on sovittu hoito yli puolen vuoden päähän tai potilaan kanssa on sovittu, että hoitoaika jätetään auki.

3 Lääketieteelliset syyt

Hoidon antamispäivä määräytyy lääketieteellisistä syistä tiettyyn ajankohtaan.

5 Toistuva hoito tai seuranta

Potilasta hoidetaan tai hänen sairauttaan seurataan tietyin määräajoin.

6 Muu syy

Jonottamiselle on muihin luokkiin soveltumaton syy.

7 Päivystys

Potilas on tullut sairaalaan äkillisen hoidon tarpeen vuoksi ilman ennalta varattua aikaa joko läheteellä tai ilman lähetettä. Potilaan hoitoa ei voi siirtää ilman vaaraa seuraavaan vuorokauteen.

Jonoryhmä kuvaa yleisimpiä elektiivisiä leikkausryhmiä ja yleisimpiä konservatiivisia jonoryhmiä.

- Kuhunkin jonoryhmään poimitaan taulukossa 3 esitettyjen koodien mukaiset leikkaustoimenpiteet ja konservatiivisten hoitojen koodit. Toimenpidekoodit perustuvat [THL – Toimenpideluokitukseen](#).
- Jonoryhmiä päivitetään tarpeen mukaan. Mm. psykoterapiajonoja halutaan seurata, mikä edellyttää, että jonoon asettamisen yhteydessä kirjataan psykoterapiakoodi potilastietojärjestelmään.
- Potilas otetaan mukaan kaihileikkauspoimintaan:
 - kun hän odottaa ensimmäisen silmän kaihileikkausta.
 - Jos toista silmää ei ole tarpeen leikata samaan aikaan kuin ensimmäistä silmää, sen odotus otetaan mukaan aineistoon ensimmäisen silmän tavoin sitten, kun asia tulee ajankohtaiseksi.
 - Jos toisen silmän leikkausta lykätään sairaalan resursseista johtuvista syistä, otetaan sen odotus mukaan aineistoon.
 - Mikäli toisen silmän leikkausta lykätään esimerkiksi lääketieteellisistä syistä, ei toisen silmän leikkausjonotusta oteta mukaan.

Taulukko 3. Jonoryhmät ja niihin kuuluvat toimenpidekoodit

Tunniste	Jonoryhmän nimi	Toimenpidekoodit
1	Kaihileikkaus	CJE
2	Kitarisaleikkaus tai tärykalvon putkitus	DCA10, DCA20, EMB30
3	Polvinivelen täyhystys tai leikkaus	NGA, NGE, NGF, NGD
4	Nivus-, napa- tai arpityräleikkaus	JAB, JAD, JAF
5	Rannekanava-ahtauman leikkaus	ACC51
6	Polven tai lonkan tekonivelleikkaus	NGB, NFB
7	Olkapään täyhystys tai leikkaus	NBA, NBE, NBF, NBG, NBL
8	Sappileikkaus	JKA
9	Kohdunpoisto	LCD
10	Suonikohjujen hoito	PHD, PHG, PHB, PHL, PHM, PHS
11	Gynekologinen laskeumaleikkaus	LEF
12	Eturauhasen liikakasvun toimenpide	KED
13	Hampaiden poistoleikkaus	EBA
14	Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus	NHG26, NHG80, NHK30, NHG70
15	Käden pehmytkudosleikkaus	NDM
16	Nenän sivuonteloiden leikkaus	DMA, DMB, DMC, DMW, DN, DP
17	Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus	NAG
18	Kilpirauhasleikkaus	BAA
19	Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus	HAD
20	Ranne- tai käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus	NDG
21	Naisen virtsankarkailuleikkaus	LEG
22	Peräpukamaleikkaus	JHB
23	Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus	FNA, FNB, FNC, FND, FNE
24	Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti	FN2AA, FN2AB, FN2BA, FN2CA, FN2CB, FN2CC, FN2CD, FN2CE, FN2CT, FN3CT, FN2DA, FN2DB, FN2EA
25	Sepelvaltimoiden kuvaus	FN1AC
26	Rytmihäiriöiden hoito	TFP30–TFP59
27	Ruokatorven, mahalaukun tai suoliston täyhystys	UJC, UJD, UJF

Poiminnan käsitteet

Lähete on määrämuotoinen asiakirja, jolla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottaja esittää asiakasta koskevan palvelupyynnön toiselle palveluntuottajalle.

Saapunut lähete tarkoittaa kyseisen terveysongelman ensimmäistä lähetettä.

- Samaan terveysongelmaan liittyvät kiirehtimislähetteet eivät aiheuta uutta tapahtumaa.
- Organisaation sisäiset osastosiirrot, erikoisalasirrot tai tulostyksiköiden väliset siirrot eivät aiheuta uutta lähetettä, mikäli kysymyksessä on saman terveysongelman hoito.
- Organisaation sisäiset lähetteet otetaan mukaan saapuneisiin lähetteisiin, kun kysymyksessä on uuden terveysongelman hoito ja hoitovastuu siirtyy toiselle erikoisalalle tai tulostyksikölle.
- Saapuneisiin lähetteisiin ei oteta mukaan päivystyslähetteitä eikä konsultaatiolähetteitä.

Lähetteen saapumispäivä on se päivä, jolloin lähete on tullut ensimmäistä kertaa tietyn terveysongelman arviointia varten kyseisen laitoksen tai erikoissairaanhoidon yksikköön.

Käsitelty lähete on lähete, johon lääkäri on ottanut kantaa ja jonka perusteella hän on tehnyt suunnitelman jatkotoimista.

- Mukaan otetaan haetun aikavälin (esim. 1.1.2021–31.12.2021) kaikki käsitellyt lähetteet, vaikka lähete olisi saapunut ennen 1.1.2021.
- Ei sisällä päivystyslähetteitä eikä konsultaatiolähetteitä.
- Käsitellyksi lähetteeksi merkitään myös sellaiset lähetteet, jotka
 - siirretään lääkärin tekemän arvion perusteella toiselle erikoisalalle.
 - edellyttävät lähetteen täydennyspyyntöä, esim. lapsen pituus- ja painokäyrätietoja.

Lähetteen käsittelypäivä on se päivä, jolloin lääkäri ottaa kantaa läheteeseen ja tekee suunnitelman jatkotoimista.

Lähetteen käsittelyaika (eli hoidon tarpeen arvioinnin aloittamisen odotusaika) on lähetteen saapumispäivän ja käsittelypäivän välinen aika.

Terveydenhuollon ammattihenkilö on henkilö, joka terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994/2§;VNA 20.12.2007/1338) nojalla on saanut ammatinharjoittamisoikeuden (laillistettu ammattihenkilö) tai ammatinharjoittamisluvan (luvan saanut ammattihenkilö) sekä henkilö, jolla tämän lain nojalla on oikeus käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä (nimikesuojattu ammattihenkilö).

Ajanvarauskäynti, jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi on uuden lähetteen perusteella toteutettava hoidon tarpeen arvioinnin takia varattu lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön käynti silloin, kun hoidon tarpeen arviointia ei voida tehdä suoraan lähetteen perusteella. Jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi on selitetty tarkemmin kohdassa jonottamisen syyluokat.

- Ajanvarauskäynti voi olla myös hoitopuhelu, mikäli se korvaa käynnin ja on etukäteen ajanvarauksella varattu henkilökohtainen hoitopuheluaika.
- Ajanvarauskäynniksi tilastoituu lähetteen tulemisen jälkeiset samaan hoitotapahtumaan/terveysongelmaan liitetyt käynnit tai käyntiä korvaavat hoitopuhelut, joiden jonottamisen syyluokka on hoidon tarpeen arviointi.
- Käynti voi olla ensi- tai uusintakäynti.

Käynnin varauspäivämäärä tarkoittaa päivää, jolloin potilaalle varataan aika ajanvarauskäynnille.

Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika tarkoittaa lähetteen saapumispäivän ja ajanvarauskäynnille (jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi) odottamisen välistä aikaa.

Hoitoa odottavat lääkäri on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa potilaan hoitoon ja potilas on asetettu hoitojonoon tai hänelle on varattu aika polikliiniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resursseja).

- Sisältää poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa odottavat.
- Sisältää leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat.
- Lääkinnällinen kuntoutus kuuluu hoitoa odottaviin (ks. kohta 3.1 Lainsäädäntö/THL 29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai polikliinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä.

- Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta.
- Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty.
- Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit.

Hoidon odotusaika on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Odotusajan mediaani on suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimääräinen arvo.

Ulko- ja jäsenkuntalainen Ulkokuntalainen tarkoittaa henkilöä, jonka kotikunta on muu kuin kyseisen kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan asukas.

- Ulkokuntalaiset potilaat otetaan hoitoon pääsyä koskevaan tiedonkeruuseen mukaan samalla tavoin kuin oman kunnan tai jäsenkuntien potilaat. Poikkeuksen muodostaa liitetaulukko 4, johon kirjataan samat tiedot kuin liitetaulukkoon 1, mutta siihen ei oteta mukaan ulkokuntalaisia jonottajia, vaan ainoastaan oman alueen tai sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. Tämän taulukon avulla saadaan todelliset väestösuhteet luvut, joita myös mm. Valvira tarkastelee.

Psykoteraapia Asianmukaisesti todetun mielenterveyden ongelman tai häiriön poistamiseen tai lieventämiseen tähtäävää ammatillista hoitoa tai kuntoutusta.

- Psykoteraatioita toteuttavat psykoterapeutit, joilla on tarvittava koulutus ja kokemus. Psykoterapeutti on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö. Tarvittaessa myös psykoterapeutiksi kouluttautumassa olevat voivat toimia psykoterapian antajina.
- Psykoteraapia voi olla joko perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon järjestämää (itse tuotettua tai ulkopuoliselta hankittua) hoitona annettua psykoterapiaa.
- Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuolto voivat myös tuottaa itse tai hankkia ulkopuoliselta kuntoutusta ml. kuntoutuspsykoteraapiaa, tai ohjata potilasta hakemaan KELA:n kuntoutustukea kuntoutuspsykoteraapiaan, kun potilas tarvitsee psykoterapiaa ensisijaisesti työ- ja toimintakykyä edistävänä kuntoutuksena.
- Kun potilas ohjataan KELA:n järjestämistä vastaavalla ja kuntoutustuelle tapahtuvaan kuntoutuspsykoteraapiaan, tätä kuntoutusta ei oteta mukaan hoitopääsytiedonkeruuseen. Kun terveydenhuollossa päätetään, että potilas tarvitsee psykoterapiaa terveydenhuollon järjestämistä vastaavalla olevana kuntoutuksena, tämä psykoterapia kuuluu hoitopääsytiedonkeruun piiriin. Jos KELA ei myönnä tukea kuntoutuspsykoteraapiaan, potilaan tarpeenmukaisen psykoterapian järjestämistä vastuu on terveydenhuollossa.

Palveluseteli on kunnan sosiaali- ja terveystalvelujen saajalle myöntämä sitoumus korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määrittelemään arvoon asti. Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalveluja.

- Mikäli hoitojonoja lyhennetään palvelusetelillä, palvelun ostajalla on vastuu potilaan pääsystä hoitoon lain edellyttämässä ajassa.

- Palvelusetelillä hankittua hoitoa, toimenpidettä tai leikkausta odottavat potilaat ovat sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen erikoissairaanhoidotyksikön jonotiedoissa aina siihen asti, kunnes potilas on saanut hoidon.

Ostopalvelu on muilta palveluntuottajilta hankittu palvelu.

- Mikäli hoitonoja lyhennetään ostopalveluna, niin palvelun ostajalla on vastuu potilaan pääsystä hoitoon lain edellyttämässä ajassa.
- Ostopalveluhoitoa odottavat potilaat ovat palvelun ostajan, sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen erikoissairaanhoidotyksikön jonotiedoissa aina siihen asti, kunnes potilas on saanut hoidon.

Hoidon porrastus ja työnjakosopimus julkisten palveluntuottajien kesken määrittelee tietyn taudin tai oireyhtymän diagnostiikan, hoidon ja sen järjestämisen kahden tai useamman organisaation välillä.

- Potilas siirtyy hoitovastuussa olevan julkisen sairaalan jonojärjestelmään silloin, kun potilas hoidetaan porrastuksen tai työnjakosopimuksen mukaan muussa kuin oman alueen julkisessa sairaalassa (sairaanhoitopiirissä).
- Potilas pysyy ostavan palveluntuottajan (palvelun tilaajan) jonojärjestelmässä riippumatta siitä, onko kyseessä yksityinen vai julkinen palveluntuottaja, silloin kun kyseessä on erillissopimus, esim. hoitonojen lyhentämiseksi.

Tietojen toimittaminen

Tiedot siirretään THL:een sähköisesti ja tietojenkäsittely on automatisoitu. Tästä johtuen tiedonkeruulomakkeisiin ei saa lisätä omia rivejä tai sarakkeita, eikä niistä myöskään saa poistaa rivejä tai sarakkeita. Tiedostot tulee ehdottomasti nimetä tämän oppaan mukaisesti, sillä muuten tiedot eivät lataudu automaattisesti ja ne jäävät puuttumaan raporteista. Mikäli nimeäminen on tehty virheellisesti, lomakkeet palautetaan automaattisesti lähettäjälle uudelleen nimeämistä varten.

Sähköpostin lähettäminen

Hoitoonpääsytiedot lähetetään sähköpostin liitteenä sähköpostiosoitteeseen, joka ilmoitetaan erikseen erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tiedonkeruun yhteyshenkilöille.

Sähköpostin Aihe-kentän (Subject) tulee olla muotoa:

- vvvv-kk SHP
 - vvvv-kk on aikajakson tunnus, esim. elokuussa 2021 se on 2021-08
 - SHP on sairaanhoitopiirin koodiarvo, esim. HUS. Käytössä olevat sairaanhoitopiirien lyhenteet eli koodiarvot löytyvät [liitteestä 1](#).
 - Aihekentän muoto voi olla esimerkiksi seuraava: 2021-08 HUS
- vvvv-kk ELJT
 - vvvv-kk on aikajakson tunnus, esim. elokuussa 2021 se on 2021-08
 - ELJT on erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen koodinumero. Käytössä olevat numerokoodit löytyvät liitteestä 2
 - Aihekentän muoto voi olla esimerkiksi seuraava: 2021-08 90152

Tiedot voi lähettää joko Excel- tai CSV-tiedostona. Jos taulukoissa on jo THL:n valmiiksi tekemät kaavat, lukittuja soluja ei saa avata, kaavoja ei saa muuttaa eikä niiden päälle saa laittaa omia lukuja tai kaavoja.

Excel-liitetiedostojen nimien tulee olla muotoa:

- SHP.xls tai
- ELJT.xls
- Merkkijonot SHP ja ELJT korvataan edellä kuvatulla tavalla sairaanhoitopiirin tai erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen tunnuksella eli koodiarvolla (liitteet 1 ja 2)

CSV-liitetiedostojen nimien tulee olla muotoa:

- SHP.csv, jossa SHP korvataan oman sairaanhoitopiirin tunnuksella kuten edellä on kuvattu (liite 1), tai
- ELJT.csv, jossa ELJT korvataan oman terveyskeskuksen tunnusnumerolla (liite 2).

CSV-tiedoston muoto

CSV-muodossa aineisto lähetetään riveittäin merkkimuotoisena siten, että kullakin rivillä on yhdeksän puolipisteen (;) toisistaan eroteltua kenttää seuraavasti:

1. Aikajakson koodi muodossa vvvv-kk, esimerkiksi 2021-08;
2. Sairaanhoitopiirin tunnus tai vastaavasti erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen tunnus (liitteet 1 ja 2);
3. Taulukon numero (1–8);
4. Erikoisalan 2- tai 3-merkkinen kooditunnus (luettelo erikoisalakoodista liitteessä 3);
5. Saapuneiden läheteiden lukumäärä (ainoastaan liitetaulukko 3, muiden taulujen riveillä tämä on tyhjä kenttä, siis kaksi peräkkäistä puolipistettä);
6. Odottaneiden lukumäärä 1–90 vrk (liitetaulukossa 3 läheteen käsittelyaika 0–3 vrk ja liitetaulukossa 8 odottaneiden lukumäärä alle 6 vk);
7. Odottaneiden lukumäärä 91–180 vrk (liitetaulukossa 3 läheteen käsittelyaika 4–21 vrk ja taulukoiden 7 ja 8 riveillä tämä on tyhjä kenttä, siis kaksi peräkkäistä puolipistettä);

8. Odottaneiden lukumäärä yli 180 vrk (liitetaulukossa 3 lähetteen käsittelyaika yli 21 vrk ja taulukossa 7 odottaneiden lukumäärä yli 90 vrk ja taulukossa 8 odottaneiden lukumäärä yli 6 vk);

9. Keskimääräinen (mediaani) odotusaika kokonaisina vuorokausina, pyöristetään tarvittaessa ylöspäin. Huomaa, että kaksi ensimmäistä saraketta ovat kussakin lähetyksessä vakiot kaikilla riveillä. Erikoisalakoh-
taiset summarivit tunnistetaan S:llä alkavalla koodilla S10–S80. Koko sairaanhoitopiirin/erikoislääkärijoh-
toisen terveyskeskuksen yhteensä tieto ilmoitetaan koodilla S99. Kaikki 8 taulukkoa voidaan kirjoittaa yhteen
ja samaan tiedostoon.

Liitteet

Liite 1: Sairaanhoidopiirit

Tunniste	Tunnisteen selite
EKSHP	Etelä-Karjalan shp
EPSHP	Etelä-Pohjanmaan shp
ESSHP	Etelä-Savon shp
HUS	Helsingin ja Uudenmaan shp
ISSHP	Itä-Savon shp
KASS	Kainuun shp
KHSHP	Kanta-Hämeen shp
KPSHP	Keski-Pohjanmaan shp
KSSH	Keski-Suomen shp
KYMSHP	Kymenlaakson shp
LPSHP	Länsi-Pohjan shp
LSHP	Lapin shp
PHSHP	Päijät-Hämeen shp
PKSHP	Pohjois-Karjalan shp
PPSHP	Pohjois-Pohjanmaan shp
PSHP	Pirkanmaan shp
PSSH	Pohjois-Savon shp
SATSHP	Satakunnan shp
VSHP	Vaasan shp
VSSH	Varsinais-Suomen shp

Liite 2: Erikoislääkärijohtoiset terveyskeskukset

Tunniste	Tunnisteen selite
90614	Forssan seudun tk
90615	Heinolan tk
90152	Helsingin tk
90707	Jämsän tk
90280	Kuopion tk
90286	Kuusamon tk
90375	Nokian tk
90390	Oulun tk
90414	Pietarsaaren SOTE
90643	Raahen seudun tk
90673	Sisä-Savon thky
90545	Turun tk
90572	Varkauden tk
90748	Ylä-Savon SOTE

Liite 3: Erikoisalojen ja erikoisalaryhmien (S-tunniste) merkitseminen CSV-tiedostomuodossa (tekninen ryhmittely)

Tunniste	Tunnisteen selite
S10	SISÄTAUDIT YHTEENSÄ
10	Sisätaudit
10A	Sisätautien allergologia
10E	Sisätautien endokrinologia
10F	Sisätautien geriatria
10G	Sisätautien gastroenterologia
10H	Kliininen hematologia
10I	Infektiosairaudet
10K	Kardiologia
10M	Nefrologia
10R	Reumatologia
11	ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO
S15	AKUUTTILÄÄKETIEDE YHTEENSÄ
15E	Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoito
15Y	Akuuttilääketiede/yleislääketiede
S20	KIRURGIA YHTEENSÄ
20	Kirurgia
20G	Gastroenterologinen kirurgia
20J	Käsi­kirurgia
20L	Lastenkirurgia
20O	Ortopedia ja traumatologia
20P	Plastiikkakirurgia
20R	Sydän- ja rintaelinkirurgia
20U	Urologia
20V	Verisuonikirurgia
20Y	Yleiskirurgia
25	NEUROKIRURGIA
S30	NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHT.
30	Naistentaudit ja synnytykset
30E	Endokrinologia gynegologia ja andrologia
30Q	Perinatologia
30S	Naistentautien sädehoito
30U	Naistentautien urologia
S40	LASTENTAUDIT YHT.
40	Lastentaudit
40A	Lasten allergologia
40D	Neonatologia
40E	Lasten endokrinologia
40G	Lasten gastroenterologia
40H	Lasten hematologia
40I	Lasten infektiosairaudet
40K	Lasten kardiologia
40M	Lasten nefrologia
S50	SILMÄTAUDIT YHT.
50	Silmätaudit
50N	Neuro-oftalmologia
S55	KORVA-, NENÄ-, JA KURKKUTAUDIT YHT.
55	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit

55A	Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia
55B	Audiologia
S57	FONIATRIA YHT.
57	Foniatria
57B	Audiologia (foniatria)
S58	HAMMAS- SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHT.
58	Hammas-, suu- ja leukasairaudet
58V	Suu-ja leukakirurgia
58X	Oikomishoito
58Y	Kliininen hammashoito
S60	IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA YHT.
60	Ihotaudit ja allergologia
60A	Ihotautien allergologia
60C	Ammatti-ihotaudit
65	SYÖPÄTAUDIT
S70	PSYKIATRIA YHT.
70	Psykiatria
70F	Geriatrinen psykiatria
70Z	Oikeuspsykiatria
74	NUORISOPSYKIATRIA
75	LASTENPSYKIATRIA
S77	NEUROLOGIA YHT.
77	Neurologia
77F	Neurologinen geriatria
78	LASTENNEUROLOGIA
S80	KEUHKOSAIRAUDET YHT.
80	Keuhkosairaudet
80A	Keuhkosairaudet ja allergologia
91K	KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO
93	LIIKUNTALÄÄKETIEDE
94	PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE
95	TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO
96	FYSIATRIA
97	GERIATRIA
98	YLEISLÄÄKETIEDE
S99	YHTEENSÄ

Liitetaulukot 1–8

Liitetaulukko 1. Hoitoa odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾				Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1–90 vrk	91–180 vrk	yli 180 vrk	yli 180 vrk	
		lkm	lkm	lkm	%	
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ						
10 Sisätaudit						
10A Sisätautien allergologia						
10E Sisätautien endokrinologia						
10F Sisätautien geriatria						
10G Sisätautien gastroenterologia						
10H Kliininen hematologia						
10I Infektiosairaudet						
10K Kardiologia						
10M Nefrologia						
10R Reumatologia						
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO						
AKUUTTILÄÄKETIEDE YHTEENSÄ						
15 Akuuttilääketiede						
15E Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoido						
15Y Akuuttilääketiede/yleislääketiede						
KIRURGIA YHTEENSÄ						
20 Kirurgia						
20G Gastroenterologinen kirurgia						
20J Käsikirurgia						
20L Lastenkirurgia						
20O Ortopedia ja traumatologia						
20P Plastiikkakirurgia						
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia						
20U Urologia						
20V Verisuonikirurgia						
20Y Yleiskirurgia						
25 NEUROKIRURGIA						
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHTEENSÄ						
30 Naistentaudit ja synnytykset						
30E Endokrinologia gynegologia ja andrologia						
30Q Perinatologia						
30S Naistentautien sädehoito						
30U Naistentautien urologia						
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ						

40 Lastentaudit						
40A Lasten allergologia						
40D Neonatologia						
40E Lasten endokrinologia						
40G Lasten gastroenterologia						
40H Lasten hematologia						
40I Lasten infektiosairaudet						
40K Lasten kardiologia						
40M Lasten nefrologia						
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ						
50 Silmätaudit						
50N Neuro-oftalmologia						
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHTEENSÄ						
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit						
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia						
55B Audiologia						
FONIATRIA YHTEENSÄ						
57 Foniatria						
57B Audiologia (foniatria)						
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHTEENSÄ						
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet						
58V Suu- ja leukakirurgia						
58X Hampaiston oikomishoito						
58Y Kliininen hammashoito						
IHOTAUDIT JA -ALLERGOLOGIA YHTEENSÄ						
60 Ihotaudit ja allergologia						
60A Ihotautien allergologia						
60C Ammatti-ihotaudit						
65 SYÖPÄTAUDIT						
PSYKIATRIA YHTEENSÄ						
70 Psykiatria						
70F Geriatrinen psykiatria						
70Z Oikeuspsykiatria						
74 NUORISOPSYKIATRIA						
75 LASTENPSYKIATRIA						
NEUROLOGIA YHTEENSÄ						
77 Neurologia						
77F Neurologinen geriatria						
78 LASTENNEUROLOGIA						
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ						
80 Keuhkosairaudet						
80A Keuhkosairaudet ja allergologia						
91K KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO						
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE						
94 PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE						

95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO						
96 FYSIATRIA						
97 GERIATRIA						
98 YLEISLÄÄKETIEDE						
Yhteensä						

¹⁾ Hoitoa odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (joka kuukauden viimeinen päivä) vuodeosastohoitoa, päiväkirurgiaa ja avohoitoa odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Liitetaulukko 2. Hoidon tarpeen arviointia odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalut	Ajanvaraus- käyntiä odottavat ¹⁾	joista odottaneet ²⁾			yli 90 vrk	yli 90 vrk	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1–90 vrk	91–180 vrk	yli 180 vrk			
		lkm	lkm	lkm			
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ							
10 Sisätaudit							
10A Sisätautien allergologia							
10E Sisätautien endokrinologia							
10F Sisätautien geriatria							
10G Sisätautien gastroenterologia							
10H Kliininen hematologia							
10I Infektiosairaudet							
10K Kardiologia							
10M Nefrologia							
10R Reumatologia							
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO							
AKUUTTILÄÄKETIEDE YHTEENSÄ							
15 Akuuttilääketiede							
15E Akuuttilääketiede/ erikoissairaanhoido							
15Y Akuuttilääketiede/ yleislääketiede							
KIRURGIA YHTEENSÄ							
20 Kirurgia							
20G Gastroenterologinen kirurgia							
20J Käsikirurgia							
20L Lastenkirurgia							
20O Ortopedia ja traumatologia							
20P Plastiikkakirurgia							
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia							
20U Urologia							
20V Verisuonikirurgia							
20Y Yleiskirurgia							
25 NEUROKIRURGIA							
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHTEENSÄ							
30 Naistentaudit ja synnytykset							

30E Endokrinologia gynekologia ja andrologia							
30Q Perinatologia							
30S Naistentautien sädehoito							
30U Naistentautien urologia							
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ							
40 Lastentaudit							
40A Lasten allergologia							
40D Neonatologia							
40E Lasten endokrinologia							
40G Lasten gastroenterologia							
40H Lasten hematologia							
40I Lasten infektiosairaudet							
40K Lasten kardiologia							
40M Lasten nefrologia							
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ							
50 Silmätaudit							
50N Neuro-oftalmologia							
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHTEENSÄ							
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit							
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia							
55B Audiologia							
FONIATRIA YHTEENSÄ							
57 Foniatria							
57B Audiologia (foniatria)							
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHTEENSÄ							
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet							
58V Suu- ja leukakirurgia							
58X Hampaiston oikomishoito							
58Y Kliininen hammashoito							
IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA YHTEENSÄ							
60 Ihotaudit ja allergologia							
60A Ihotautien allergologia							
60C Ammatti-ihotaudit							
65 SYÖPÄTAUDIT							
PSYKIATRIA YHTEENSÄ							
70 Psykiatria							
70F Geriatriinen psykiatria							
70Z Oikeuspsykiatria							
74 NUORISOPSYKIATRIA							
75 LASTENPSYKIATRIA							
NEUROLOGIA YHTEENSÄ							
77 Neurologia							
77F Neurologinen geriatria							

78 LASTENNEUROLOGIA							
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ							
80 Keuhkosairaudet							
80A Keuhkosairaudet ja allergologia							
91K KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO							
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE							
94 PERINNÖLLISYYS-LÄÄKETIEDE							
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO							
96 FYSIATRIA							
97 GERIATRIA							
98 YLEISLÄÄKETIEDE							
Yhteensä							

¹⁾ Hoidon tarpeen arviointia odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (joka kuukauden viimeinen päivä) ajanvarauskäynnille odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on A hoidon tarpeen arviointi.

²⁾ Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika lasketaan lähetteen saapumispäivän ja ajanvarauskäynnille odottamisen (poikkileikkauspäivän) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Liitetaulukko 3. Saapuneet lähetteet¹⁾ ja niiden käsittelyaika²⁾

Kumulatiivinen ajanjakso:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalut	Saapuneet lähetteet	Käsitellyt lähetteet ¹⁾	Joista lähetteen käsittely ²⁾			yli 21 vrk	Keskimääräinen odotusaika vrk
			0–3 vrk	4–21 vrk	yli 21 vrk		
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	mediaani ³⁾
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ							
10 Sisätaudit							
10A Sisätautien allergologia							
10E Sisätautien endokrinologia							
10F Sisätautien geriatría							
10G Sisätautien gastroenterologia							
10H Kliininen hematologia							
10I Infektiosairaudet							
10K Kardiologia							
10M Nefrologia							
10R Reumatologia							
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO							
AKUUTTILÄÄKETIEDE YHTEENSÄ							
15 Akuuttilääketiede							
15E Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoito							
15Y Akuuttilääketiede/yleislääketiede							
KIRURGIA YHTEENSÄ							
20 Kirurgia							
20G Gastroenterologinen kirurgia							
20J Käsikirurgia							
20L Lastenkirurgia							
20O Ortopedia ja traumatologia							
20P Plastiikkakirurgia							
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia							
20U Urologia							
20V Verisuonikirurgia							
20Y Yleiskirurgia							
25 NEUROKIRURGIA							
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHTEENSÄ							

30 Naistentaudit ja synnytykset							
30E Endokrinologia gyneologia ja andrologia							
30Q Perinatologia							
30S Naistentautien sädehoito							
30U Naistentautien urologia							
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ							
40 Lastentaudit							
40A Lasten allergologia							
40D Neonatologia							
40E Lasten endokrinologia							
40G Lasten gastroenterologia							
40H Lasten hematologia							
40I Lasten infektiosairaudet							
40K Lasten kardiologia							
40M Lasten nefrologia							
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ							
50 Silmätaudit							
50N Neuro-oftalmologia							
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHTEENSÄ							
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit							
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia							
55B Audiologia							
FONIATRIA YHTEENSÄ							
57 Foniatria							
57B Audiologia (foniatria)							
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHTEENSÄ							
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet							
58V Suu- ja leukakirurgia							
58X Hampaiston oikomis- hoito							
58Y Kliininen hammashoito							
IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA YHTEENSÄ							
60 Ihotaudit ja allergologia							
60A Ihotautien allergologia							
60C Ammatti-ihotaudit							
65 SYÖPÄTAUDIT							
PSYKIATRIA YHTEENSÄ							
70 Psykiatria							
70F Geriatriinen psykiatria							

70Z Oikeuspsykiatria							
74 NUORISOPSYKIATRIA							
75 LASTENPSYKIATRIA							
NEUROLOGIA YHTEENSÄ							
77 Neurologia							
77F Neurologinen geriatria							
78 LASTENNEUROLOGIA							
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ							
80 Keuhkosairaudet							
80A Keuhkosairaudet ja allergologia							
91K KLIININEN FARMAKO- LOGIA JA LÄÄKEHOITO							
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE							
94 PERINNÖLLISYYS- LÄÄKETIEDE							
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO							
96 FYSIATRIA							
97 GERIATRIA							
98 YLEISLÄÄKETIEDE							
Yhteensä							

¹⁾ Käsitelyihin läheteisiin poimitaan mukaan kumulatiivisesti kaikki vuoden alusta poikkileikkauspäivään mennessä käsitellyt läheteet, vaikka lähete olisi saapunut ennen tarkasteluvuotta.

²⁾ Läheteen käsittelyaika lasketaan läheteen saapumispäivän ja läheteen käsittelypäivän välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa

Liitetaulukko 4. Jäsenkuntien/oman alueen hoitoa odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalut	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1–90 vrk lkm	91– 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ						
10 Sisätaudit						
10A Sisätautien allergologia						
10E Sisätautien endokrinologia						
10F Sisätautien geriatria						
10G Sisätautien gastroenterologia						
10H Kliininen hematologia						
10I Infektiosairaudet						
10K Kardiologia						
10M Nefrologia						
10R Reumatologia						
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO						
AKUUTTILÄÄKETIEDE YHTEENSÄ						
15 Akuuttilääketiede						
15E Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoido						
15Y Akuuttilääketiede/yleislääketiede						
KIRURGIA YHTEENSÄ						
20 Kirurgia						
20G Gastroenterologinen kirurgia						
20J Käsikirurgia						
20L Lastenkirurgia						
20O Ortopedia ja traumatologia						
20P Plastiikkakirurgia						
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia						
20U Urologia						
20V Verisuonikirurgia						
20Y Yleiskirurgia						
25 NEUROKIRURGIA						
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHTEENSÄ						
30 Naistentaudit ja synnytykset						
30E Endokrinologia gynegologia ja andrologia						
30Q Perinatologia						
30S Naistentautien sädehoito						
30U Naistentautien urologia						
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ						
40 Lastentaudit						
40A Lasten allergologia						
40D Neonatologia						

40E Lasten endokrinologia						
40G Lasten gastroenterologia						
40H Lasten hematologia						
40I Lasten infektiosairaudet						
40K Lasten kardiologia						
40M Lasten nefrologia						
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ						
50 Silmätaudit						
50N Neuro-oftalmologia						
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHTEENSÄ						
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit						
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia						
55B Audiologia						
FONIATRIA YHTEENSÄ						
57 Foniatria						
57B Audiologia (foniatria)						
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHTEENSÄ						
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet						
58V Suu- ja leukakirurgia						
58X Hampaiston oikomishoito						
58Y Kliininen hammashoito						
IHOTAUDIT JA -ALLERGOLOGIA YHTEENSÄ						
60 Ihotaudit ja allergologia						
60A Ihotautien allergologia						
60C Ammatti-ihotaudit						
65 SYÖPÄTAUDIT						
PSYKIATRIA YHTEENSÄ						
70 Psykiatria						
70F Geriatrinen psykiatria						
70Z Oikeuspsykiatria						
74 NUORISOPSYKIATRIA						
75 LASTENPSYKIATRIA						
NEUROLOGIA YHTEENSÄ						
77 Neurologia						
77F Neurologinen geriatria						
78 LASTENNEUROLOGIA						
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ						
80 Keuhkosairaudet						
80A Keuhkosairaudet ja allergologia						
91K KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO						
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE						
94 PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE						
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO						
96 FYSIATRIA						

97 GERIATRIA						
98 YLEISLÄÄKETIEDE						
Yhteensä						

¹⁾ Poimintaan otetaan mukaan oman alueen kuntien tai sairaanhoitoipiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat poikkileikkauspäivänä (joka kuukauden viimeinen päivä). Poimintaan sisällytetään vuodeosastohoitoa, päiväkirurgiaa ja avohoitoa odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Liitetaulukko 5. Yleisimpiin leikkauksiin ja konservatiivisiin hoitoihin odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Jonoryhmät	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1–90 vrk	91– 180 vrk	yli 180 vrk		
		lkm	lkm	lkm		
1 Kaihileikkaus						
2 Kitarisaleikkaukset ja tärykalvon putkitukset						
3 Polvinivelen täyhystykset ja leikkaukset						
4 Nivus-, napa- ja arpyträleikkaukset						
5 Rannekanava-ahtauman leikkaus						
6 Polven tai lonkan tekonivelleikkaus						
7 Olkapään täyhystykset ja leikkaukset						
8 Sappileikkaus						
9 Kohdunpoisto						
10 Suonikohjujen hoito						
11 Gynekologiset laskeumaleikkaukset						
12 Eturauhasen liikakasvun toimenpiteet						
13 Hampaiden poistoleikkaukset						
14 Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus						
15 Käden pehmytkudosleikkaus						
16 Nenän sivuonteloiden leikkaukset						
17 Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus						
18 Kilpirauhasleikkaukset						
19 Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus						
20 Ranne- ja käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus						
21 Naisen virtsankarkailuleikkaus						
22 Peräpukamaleikkaus						
23 Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus						
24 Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti						
25 Sepelvaltimoiden kuvaukset						
26 Rytmihäiriöiden hoito						
27 Ruokatorven, mahalaukun ja suoliston täyhystykset						
Yhteensä						

¹⁾ Hoitoa odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (joka kuukauden viimeinen päivä) jonoryhmiin odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit.

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Liitetaulukko 6. Yleisimpiin leikkauksiin ja konservatiivisiin hoitoihin odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾ toteutuneiden hoitojen osalta

Kumulatiivinen ajanjakso:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Jonoryhmät	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1–90 vrk	91– 180 vrk	yli 180 vrk		
		lkm	lkm	lkm		
1 Kaihileikkaus						
2 Kitarisaleikkaukset ja tärykalvon putkitukset						
3 Polvinivelen täyhystykset ja leikkaukset						
4 Nivus-, napa- ja arpityräleikkaukset						
5 Rannekanava-ahtauman leikkaus						
6 Polven tai lonkan tekonivelleikkaus						
7 Olkapään täyhystykset ja leikkaukset						
8 Sappileikkaus						
9 Kohdunpoisto						
10 Suonikohjujen hoito						
11 Gynekologiset laskeumaleikkaukset						
12 Eturauhasen liikakasvun toimenpiteet						
13 Hampaiden poistoleikkaukset						
14 Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus						
15 Käden pehmytkudosleikkaus						
16 Nenän sivuonteloiden leikkaukset						
17 Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus						
18 Kilpirauhasleikkaukset						
19 Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus						
20 Ranne- ja käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus						
21 Naisen virtsankarkailuleikkaus						
22 Peräpukamaleikkaus						
23 Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus						
24 Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti						
25 Sepelvaltimoiden kuvaukset						
26 Rytmihäiriöiden hoito						
27 Ruokatorven, mahalaukun ja suoliston täyhystykset						
Yhteensä						

¹⁾ Toteutuneiden hoitojen poimintaan otetaan mukaan kumulatiivisesti kaikki vuoden alusta poikkileikkauspäivään mennessä jonoryhmiin kuuluvat hoidot, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit.

²⁾ Jonoryhmään kuuluvan hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitajakson alkamis- tai käyntipäivän välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Liitetaulukko 7. Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoitoa odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Psykiatrian erikoisalajat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1–90 vrk lkm	yli 90 vrk lkm	yli 90 vrk %	
PSYKIATRIA YHTEENSÄ					
70 Psykiatria					
70Z Oikeuspsykiatria					
74 NUORISOPSYKIATRIA					
75 LASTENPSYKIATRIA					
Yhteensä					

¹⁾ Hoitoa odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (joka kuukauden viimeinen päivä) alle 23-vuotiaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoitoa odottavat: vuodeosastohoitoa, päivähoitoa ja avohoitoa odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit.

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitoonon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikki leikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Liitetaulukko 8. Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoidon tarpeen arviointia odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoitopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Psykiatrian erikoisalut	Ajanvarauskäyntiä odottavat ¹⁾	joista odottaneet				Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		alle 6 vk	alle 6 vk	yli 6 vk	yli 6 vk	
		lkm	%	lkm	%	
PSYKIATRIA YHTEENSÄ						
70 Psykiatria						
70Z Oikeuspsykiatria						
74 NUORISOPSYKIATRIA						
75 LASTENPSYKIATRIA						
Yhteensä						

¹⁾ Poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (joka kuukauden viimeinen päivä) alle 23-vuotiaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoidon tarpeen arviointia odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on A hoidon tarpeen arviointi.

²⁾ Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika lasketaan lähetteen saapumispäivän ja ajanvarauskäynnille odottamisen (poikkileikkauspäivän) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvo